ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Коммерциялық емес акционерлік қоғам

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Некоммерческое акционерное общество
Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ПРОФЕССОР-ОҚЫТУШЫЛАР ҚҰРАМЫ МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ

ӘДЕП КОДЕКСІ

ЭТИЧЕСКИЙ КОДЕКС

ПРОФЕССОРСКО-ПРЕПОДАВАТЕЛЬСКОГО СОСТАВА И СОТРУДНИКОВ

Алматы, 2020

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

ПРОФЕССОР-ОҚЫТУШЫЛАР ҚҰРАМЫ МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ӘДЕП КОДЕКСІ

ҰЛАҒАТ

Жоба авторы – Абай атындағы ҚазҰПУ Басқарма Төрағасы – Ректор **Т.О. Балықбаев**

Құрастырушылар:
Ж.Іщпекбаев – Абай атындағы ҚазҰПУ Тәрбие жұмысы және әлеуметтік даму жөніндегі проректор, с.ғ.к., профессор;
Б.Төлеубекова – Құқықтану кафедрасының профессоры, з.ғ.д., ҚР ІІМ еңбек сіңірген қызметкер
М.Ибраимов – қызметкерлер кәсіподақ ұйымының төрағасы
Қ.Бекбенбетова – Тәрбие, әлеуметтік жұмыстар және жастар саясаты жөніндегі департамент директоры
Л.Жанбаева – Білім сапасын сараптау және бағалау бөлімінің бастығы

Абай атындағы ҚазҰПУ Ғылыми Кеңесінің 2020 жылғы 26 тамыздағы 1 кезектен тыс мәжілісінде бекітілген (№1 хаттама)

КІРІСПЕ

Осы Әдеп кодексі (бұдан әрі – Кодекс) ішкі қолданыстағы нормативтік акт болып табылады. Оның негізгі мақсаты – университетте жағымды моральді-психологиялық ахуалды қалыптастыру және кәсіби-әдеп қасиеттерін жетілдіру. Кодекс Қазақстанның тұңғыш жоғары оқу орны, педагогикалық білім берудің флагманы болып табылатын Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің мәртебесін арттыруға ықпал етеді.

Университет ұжымы Әдеп кодексті ережелері мен нұқсаулар жиынтығы ретінде қабылдайды, оларды бұлжытпай орындау қызметтік міндеттерді лайықты атқаруға, еңбек және оқу тәртібін сақтауға, жоғары мәдени ортаны қалыптастыруға ықпал етеді.

Кодекске оқытушылар, тәрбие жетекшілер мен қызметкерлер және білім алушылар арасында қарым-қатынас орнатудың ғасырлар бойы қалыптасып, озық дәстүрге айналған маңызды қағидаттары енгізілген.

Кодекс ережелерін сақтау міндетті болып табылады. Кодекс азаматтың конституциямен қорғалған құқықтары мен еркіндігіне, оның кәсіби білімі мен дағдыларына, адами қасиеттеріне нұқсан келтірмейді.

I. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Бұл Кодекс ережелері ҚР Конституциясына, ҚР «Білім туралы» Заңына, Абай атындағы ҚазҰПУ Жарғысының ережелеріне, ішкі тәртіп және жалпы нормативтік ережелерге негізделеді.

1.2. Кодекс еңбек ұжымының қолайлы психологиялық ахуалын қалыптастыруға және ПОҚ мен қызметкерлердің корпоративтік мәдениетін нығайтуға бағытталған.

1.3. Абай атындағы ҚазҰПУ-дың әрбір оқытушысы мен қызметкері осы Кодекстің нормаларын орындай отырып, оның мәртебесі мен іскерлік беделін нығайтуға өз үлесін қосады.

1.4. Кодекс нормаларының негізінде әртүрлі жас ерекшеліктегі және әлеуметтік топ өкілдері арасында өзара қарым-қатынастарды құру модельдері қарастырылған.

II. ОҚЫТУШЫЛАР МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР МІНДЕТТІ

1. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым саласындағы заңнамасын, ҚР БҒМ директивтік нұсқауларын, осы Кодекстің ережелері мен қоса ішкі қолданыстағы актілерді сақтау.

2. Адалдықтың, жоғары мәдениет пен әдептіліктің үлгісі болу.

3. Тәжірибе жүзінде университеттің этикасына адалдығын көрсету.

4. Университет мәртебесін нығайтуға жан-жақты ықпал ету және осы беделге нұқсан келтіретін мінез-құлықтан аулақ болу.

5. Қарым-қатынастарда бағыныштылықты сақтау, университет басшылығының өкілдеріне, әріптестеріне және студенттерге қатысты таныстыққа жол бермеу.

6. Қарым-қатынас кезінде қызметтік тәртіпті сақтау, университет басшылығы, әріптестер және студенттермен жөнсіз мінез-құлықтарға жол бермеу.

7. Студенттер мен магистранттардың білімін, іскерлігі мен дағдыларын адал және объективті бағалау.

8. Даулы жағдайлар барысында қарсыластардың беделін түсірмей, әділ шешім қабылдау.

9. Студенттер мен магистранттарға, әріптестерге қатысты қорқыту, қудалау, өштесу секілді агрессивті әрекеттер жасамау.

10. Студенттер мен магистранттардың, әріптестердің ар-намысы мен қадір-қасиетін қорлайтын сөздерге жол бермеу, оларға қатысты дөрекі лексиканы қолданбау.

11. Жеке қарым-қатынаста және көпшілік алдында пікір алмасу барысында әріптестерге құрметпен қарау, олардың кәсіби беделіне қасақана нұқсан келтірмеу.

12. Жеке өмірге қол сұғушылық және қорлау сипатына ие әрекеттерді жасамау, әріптестер туралы жалған ақпарат таратпау.

13. Әріптестерін академиялық мәртебесі бойынша, сондай-ақ ұлттық, нәсілдік, жыныстық және өзге де белгілері бойынша кемсітуге жол бермеу.

14. Университеттің қоғамдық, ғылыми және мәдени өміріне қатысу, бастамашыл және шығармашылық белсенді болу.

15. Лауазымдық міндеттерін адал атқаруға кедергі келтіретін кез келген жеке, мүліктік (қаржылық) және өзге де мүдделердің ықпал етуімен байланысты іс-әрекеттерге жол бермеу.

16. Университеттің профессор-оқытушылар құрамы мен қызметкерлерінің сыртқы келбеті жалпы қабылданған қызметтік стильге сәйкес келуі, консервативті және ұқыпты болуы тиіс.

III. ОҚЫТУШЫЛАР МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР ҚҰҚЫЛЫ

1. Өзінің кәсіби қызметінде моральдық құндылықтарды сақтауға және оларға ұқыптылық танытуға.

2. Үнемі кәсіби біліктілігі мен білімін арттыруға, сондай-ақ өзара тәжірибе алмасуды жүзеге асыруға.

3. Осы Кодексте белгіленген әдеп нормалары мен ережелерді бұзумен байланысты даулы жағдайлар туындағанда университеттің «Парасат» орталығына жүгінуге.

4. Өзінің адамдық қадір-қасиетін, ар-ожданын құрметтеуге, ақпарат бостандығына, өз пікірлері мен көзқарастарын еркін білдіруге.

5. Жеке сұраныстарға сай келетін және білім беру процесінің жоғары сапасын қамтамасыз ететін оқытудың әдістері мен құралдарын таңдауға.

6. Университет Жарғысы, ішкі тәртіп ережелері мен осы Кодекс ережелерінің бұзылуы туралы мәселелерді кафедра мәжілісіне, институттар мен университеттің Ғылыми кеңес отырыстарына шығаруға.

7. Осы Кодексті өзгерту және толықтыру жөніндегі ұсыныстарды енгізуге құқылы.

IV. ОҚЫТУШЫЛАР МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҚҰҚЫҒЫ ЖОҚ

1. Әріптестердің, студенттер мен магистранттардың жеке басының қадір-қасиетін көпшілік алдында қорлауға, атап айтқанда: балағат сөздерді қолдануға, студенттерге, магистранттарға дауыс көтеруге, оларға лақап аттар беруге, олардың аты-жөндерін және тегін қасақана бұрмалауға, студенттер мен магистранттардың жеке өмірін немесе олардың жеке кемшіліктерін көпшілік алдында талқылауға.

2. Студенттер және магистранттармен әріптестерінің кәсіби немесе жеке кемшіліктерін талқылау.

3. Университет қабырғасында коммерциялық жарнама жасауға.

4. Оқу және ғылыми процестің нәтижелеріне әсер ету мақсатында студенттер мен магистранттардан сыйлықтар мен ақшалай сыйақы талап етуге.

5. Жұмысқа кешігіп келуге және сабақ өткізуге немесе өзінің қызметтік міндеттерін орындау уақытын қысқартуға, оларды себепсіз жіберіп алуға.

6. Қызметтік міндеттерін орындау барысында дөрекілік көрсету және немқұрайлылық танытуға.

7. Университет қызметкерлері мен білім алушылары туралы жалған және беделіне нұқсан келтіретін мәліметтерді, сондай-ақ қызметкер мен білім алушы-ның абыройына теріс әсер ететін мәліметтерді таратуға.

8. Жұмыс орнына алкогольдік және есірткілік мас күйінде келуге.

V. ӘДЕП КОДЕКСІНІҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ

1. Бұл Әдеп Кодексі университетте жұмыс жасайтын құрылымдық бөлім қызметкерлері мен профессор-оқытушылар құрамына қолданылады.
2. Кодекс Абай атындағы ҚазҰПУ Ғылыми Кеңесімен бекітіледі және ұсынымдық сипатқа ие.
3. Кодекс ережелерін сақтау тек университетке тиесілі аумақпен шектелмейді.
4. Кодекс оқытушы мен қызметкердің ұлтына, дініне, тіліне, меншіктік жағдайына қарамастан, үшін моральдық тазалығының өлшемі болып табылады.

VI. КОДЕКСТІ БҰЗҒАНЫ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК

1. Оқытушы (қызметкер) осы Кодексті білуге және сақтауға міндетті. Осы Кодекстің нормаларын бұзған оқытушы мен қызметкерге тәртіптік жазалау шаралары қолданылады.
2. Университеттің және қызметкердің өзінің беделіне нұқсан келтіретін теріс қылық жасалған жағдайда «Парасат» орталығы университет қызметкерінің жоғары мәртебесіне сәйкес еместігі туралы қорытынды шығарып, өз қорытындысын тиісті басшыға тәртіптік жауапкершілікке тарту туралы мәселені қарауға жолдайды.

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

НЕКОММЕРЧЕСКОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АБАЯ

ЭТИЧЕСКИЙ КОДЕКС ПРОФЕССОРСКО-ПРЕПОДАВАТЕЛЬСКОГО СОСТАВА И СОТРУДНИКОВ

Автор проекта – Председатель Правления – Ректор КазНПУ имени Абая **Т.О. Балыкбаев**

Составители:
Ишпекбаев Ж. – Проректор по воспитательной работе и социальному развитию, к.п.н., профессор;
Толеубекова Б. – Профессор кафедры юриспруденции, д.ю.н., Заслуженный работник МВД Республики Казахстан;
Ибраимов М. – Председатель Профсоюзной организации работников
Бекбенбетова К. – Директор департамента по воспитательной, социальной работе и молодежной политики
Жанбаева Л. – Начальник отдел анализа и оценки качества образования

Утвержден на внеочередном 1 заседании Учебного Совета КазНПУ им. Абая «26» августа 2020 года (протокол №1)

ПРЕАМБУЛА

Настоящий Этический кодекс (далее – Кодекс) является нормативным актом внутреннего пользования, основным назначением которого является развитие и упрочение морально-психологического и профессионального климата университета. Кодекс способствует поддержанию высокого имиджа КазНПУ им. Абая как первого высшего учебного заведения Казахстана, по праву пользующегося славой флагмана педагогического образования на постсоветском пространстве.

Коллектив университета признает Этический кодекс в качестве свода правил и рекомендаций, неуклонное следование которым будет способствовать достойно выполнять служебные обязанности, соблюдению трудовой и учебной дисциплины, созданию культурной среды.

В Кодекс включены наиболее значимые и важные принципы построения взаимоотношений между преподавателями, наставниками, сотрудниками и обучаемыми, выработанные почти вековой практикой университета и сформированные на лучших традициях.

Положения Кодекса носят обязательный характер и не ущемляют конституционно охраняемые права и свободу гражданина, его профессиональные знания и навыки, человеческие качества.

I. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Положения настоящего Кодекса основывается на нормативных положениях Конституции РК, Закона РК

«Об образовании», положениях Устава КазНПУ имени Абая, а также правил внутреннего распорядка.

2. Кодекс направлен на создание благоприятного психологического климата трудового коллектива и укрепление корпоративной культуры ППС и сотрудников.

3. Каждый преподаватель и сотрудник КазНПУ имени Абая, выполняя нормы данного Кодекса, вносит свой вклад в укрепление его имиджа и деловой репутации.

4. В основу ряда норм Кодекса положены модели построения взаимоотношений между представителями разных возрастных и социальных групп.

II. ПРЕПОДАВАТЕЛИ И СОТРУДНИКИ ОБЯЗАНЫ

1. Соблюдать законодательство Республики Казахстан в сфере образования и науки, директивные предписания МОН РК, актов внутреннего пользования, включая положения настоящего Кодекса.

2. Быть образцом принципиальности, высокой культуры, порядочности.

3. Демонстрировать на деле приверженность этическим нормам университета.

4. Всемерно содействовать созданию и укреплению имиджа университета и воздерживаться от такого поведения, которое могло бы нанести ущерб данной репутации.

5. Соблюдать субординацию во взаимоотношениях, не допускать фамильярности по отношению к представителям руководства Университета, коллегам и обучаемым.

6. Честно и объективно оценивать знания, умения и навыки студентов и магистрантов.

7. При конфликтных ситуациях решать спорные вопросы, не прибегая к каким-либо формам дискредитации оппонентов.

8. Не совершать действий, которые могут быть квалифицированы как запугивание, преследование, не вести себя агрессивно в отношении студентов и магистрантов, коллег.

9. Не допускать высказываний, унижающих честь и достоинство студентов и магистрантов, коллег, применения грубой лексики по отношению к ним.

10. Сохранять уважительное отношение к коллегам в личном общении и при публичном обмене мнениями, не подрывать намеренно их профессиональную репутацию.

11. Не совершать действий, квалифицируемых как вторжение в частную жизнь и оскорбление, не распространять ложной информации о коллегах.

12. Не допускать дискриминации коллег на основании академического статуса, а также по национальному, расовому, половому и иным признакам.

13. Участвовать в общественной, научной и культурной жизни университета, быть инициативным и творчески активным.

14. Исключать действия, связанные с влиянием каких-либо личных, имущественных (финансовых) и иных интересов, препятствующих добросовестному исполнению ими должностных обязанностей.

15. Внешний вид профессорско-преподавательского состава и сотрудников университета должен соответствовать общепринятому деловому стилю, быть консервативным и аккуратным.

III. ПРЕПОДАВАТЕЛИ И СОТРУДНИКИ ИМЕЮТ ПРАВО

1. Требовать соблюдения и бережного отношения к моральным ценностям в своей профессиональной деятельности.
2. Постоянно повышать профессиональную квалификацию и знания, а также осуществлять взаимный обмен опытом.
3. При возникновении конфликтных ситуаций связанных с нарушением этических норм и правил, установленным настоящим кодексом обратиться в Центр «Парасат».
4. Имеют право на уважение своего человеческого достоинства, на свободу совести, информации, на свободное выражение собственных мнений и убеждений.
5. Выбирать методы и средства обучения, наиболее полно отвечающие индивидуальным потребностям и обеспечивающие высокое качество учебного процесса.

6. Вносить вопросы о нарушении Устава, правил внутреннего распорядка и настоящего кодекса в стенах университета на заседаниях кафедр, Ученых советов институтов и университета.
7. Вносить предложения по изменению, дополнению данного Кодекса.

IV. ПРЕПОДАВАТЕЛИ И СОТРУДНИКИ НЕ ИМЕЮТ ПРАВО

1. Публично унижать личное достоинство коллег, студентов и магистрантов, а именно: использовать нецензурные выражения, повышать голос на студентов, магистрантов, давать им клички, умышленно искажать их имена и фамилии, публично обсуждать личную жизнь студентов и магистрантов или их личные недостатки.
2. Обсуждать со студентами и магистрантами профессиональные и личностные недостатки своих коллег.
3. Проводить в стенах университета коммерческую рекламу.
4. Принимать от студентов и магистрантов подарки и денежное вознаграждение целью которых является влияние на результаты учебного и научного процесса.
5. Опаздывать на работу и сокращать время проведения занятий или выполнения своих служебных обязанностей, пропускать их без уважительной причины.
6. Проявлять грубость и невнимание при выполнении своих служебных обязанностей.
7. Распространять в любой форме ложные и порочащие сведения о работниках и обучаемых

Университета, а также иные сведения личностного характера, которые могут повлиять на авторитет и самооценку работника и обучаемого;

8. Появляться на рабочем месте в состоянии алкогольного и наркотического опьянения.

V. ДЕЙСТВИЕ ЭТИЧЕСКОГО КОДЕКСА

1. Настоящий Кодекс распространяется на всех действующих сотрудников структурных подразделений и ППС университета.

2. Кодекс утверждается Ученым Советом КазНПУ им. Абая и носит рекомендательный характер.

3. Соблюдение положений Кодекса не ограничивается пределами территории, принадлежащей университету.

4. Кодекс является мерилом нравственной чистоты преподавателя и сотрудника, вне зависимости от национальности, вероисповедания, языка, имущественного положения.

VI. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА НАРУШЕНИЕ КОДЕКСА

1. Преподаватель (сотрудник) обязан знать и соблюдать настоящий Кодекс. К преподавателю и сотруднику, нарушившему нормы настоящего кодекса, будут применены дисциплинарного взыскания.

2. За совершение проступка подрывающего репутацию университета и самого работника, Центр «Парасат» может вынести заключение о несоответствии высокому статусу работника (сотрудника) университета и направить свое заключение соответствующему руководителю для рассмотрения вопроса о привлечения к дисциплинарной ответственности.

Бас редактор Т.А. Әлиасқаров
Көркемдеуші дизайнер Н.Е. Жетігенов

Басуға 25.02.2021 қол қойылды. Пішімі 60х84 1/32
Қаріпі «Тип таймс». RISO басылым. Сықтывкар қағазы.
Көлемі 0,5 б.т. Таралымы 5 000 дана. Тапсырыс 495.

050010. Алматы қаласы, Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ
Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасының баспаханасында басылды.